

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys ja Rapu-tietojärjestelmä

Martin Excell, Suomen ympäristökeskus (Syke)

23.4.2025

KiSu-kahvit: Kuntien ja alueiden kiertotaloussiirtymän
ajankohtaiskatsaus

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Uusi rakentamislaki tukee kiertotaloutta

Vähähiilinen rakentaminen

Status	Uusi olennainen tekninen vaatimus
Vaikutus	Rakennusten hiilijalanjälki ja -kädenjälki tukevat kierrätystä ja uudelleenkäyttöä
Soveltamis-ala	Uudisrakentaminen
Voimaantulo	Vuoden 2026 alussa

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

Status	Uusi laintasoinen vaatimus (aiemmin MRA:ssa)
Vaikutus	Edistää purkumateriaalien, rakennusjätteen ja maa- ja kiviainesten hyödyntämistä sekä viranomaisohjausta
Soveltamis-ala	Purkamis- ja uudisrakentamishankkeet
Voimaantulo	Vuoden 2025 alussa

Rakennuksen elinkaariominaisuudet

Status	Uusi olennainen tekninen vaatimus
Vaikutus	Pidentää rakennuksen ja sen osien käyttöikää
Soveltamis-ala	Uudisrakentaminen (ensisijaisesti)
Voimaantulo	Vuoden 2025 alussa

Myös tieto- ja toteumamalli sekä rakennustuoteluettelo edistävät kiertotaloutta

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

Tavoitteet

- Purkumateriaalien kiertotalouden tukeminen kysynnän ja tarjonnan kohtaamista edistämällä
- Rakennus- ja purkujätetilastojen laadun parantaminen
- Rakennus- ja purkujätteisiin liittyvän viranomaisohjauksen kehittäminen
- Maamassakoordinoinnin edellytysten parantaminen
- Purkumateriaaleihin liittyvän tiedon yhdenmukaistaminen ja käytön tehostaminen digitalisaation avulla

RakL 16 § Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on hakiessaan rakentamis- tai purkamislupaa tai tehdessään purkamisilmoituksen esitettävä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys, josta on käytävä ilmi arviot rakennus- tai purkuhankkeessa syntyvien purkumateriaalien määrästä.

Selvitystä ei kuitenkaan edellytetä hankkeissa, joissa purkumateriaalien määrä on vähäinen. Sellaisessa uuden rakennuksen rakentamishankkeessa, johon ei sisälly purkamista, on ilmoitettava arvio ainoastaan rakennuspaikalta pois kuljetettavan maa- ja kiviaineksen määrästä.

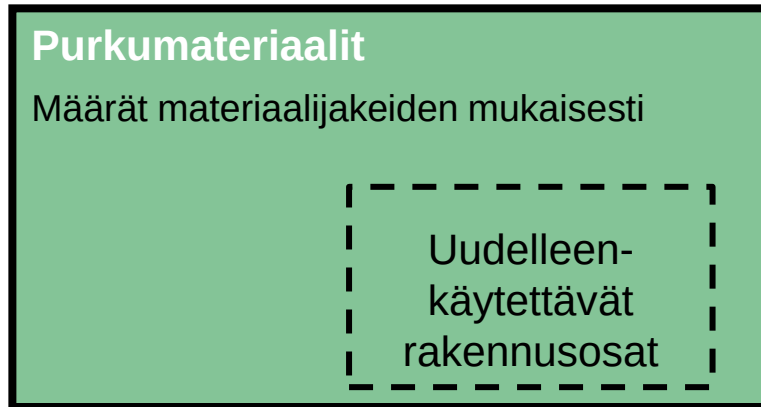
Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys on päivitettävä rakennus- tai purkuhankkeen valmistuttua siten, että siitä käyvät ilmi tiedot rakennuspaikalta pois kuljetettujen rakennus- ja purkujätteiden määrästä, toimituspaikoista ja käsittelystä. Myös uuden rakennuksen rakentamishankkeen selvitykseen on lisättävä tiedot syntyneistä rakennusjätteistä. Rakennus- ja purkujätteen erilliskeräysvelvollisuudesta säädetään jätelain (646/2011) 15 §:ssä ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksessä edellytetyt tiedot ilmoitetaan Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään tietokantaan.

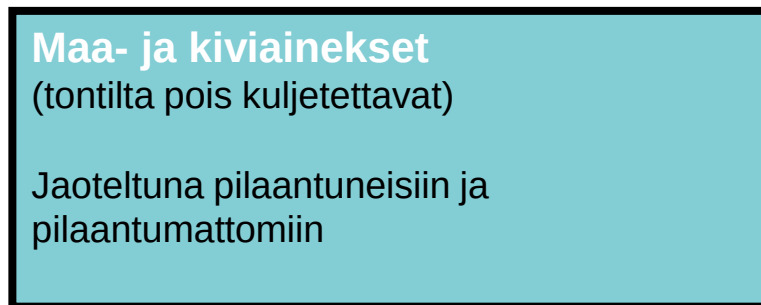
Ympäristöministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen sisällöstä, laadinnasta ja tietojen ilmoittamisesta.

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys

1. Rakentamis- tai purkamisluvan haku tai purkamisilmoituksen teko

Vaaralliset aineet

Tiedon pääkäyttö:
materiaalikiertojen edistäminen

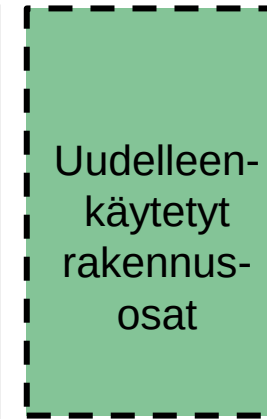
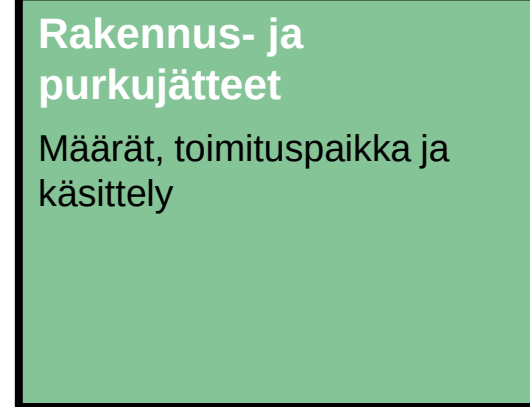
**Hankkeen
toteutus**

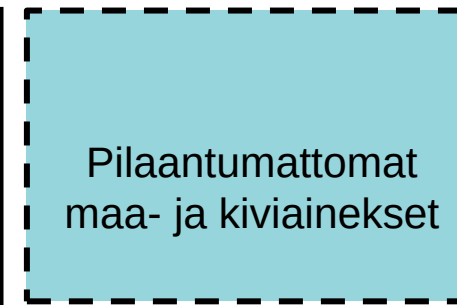
*Tietojen
päivittäminen*

2. Luvan tai ilmoituksen lopputarkastusvaihe

Vaaralliset jätteet

pakollinen

**vapaa-
ehtoinen**

Tiedon pääkäyttö:
rakennus- ja purkujätetilastojen kehittäminen

Purkumateriaalien jäsennys selvityksessä

betoni

tiili

laatat ja keramiikka

asfaltti

bitumi ja kattuhuopa

kipsi

puu, puupohjaiset tuotteet

metalli

lasi

muovi

eristeet

sähkö- ja elektroniikkalaitteet

seka-
lainen
materi-
aali

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä (1089/2024)

2 § Vaarallisia aineita sisältävät purkumateriaalit

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen on sisällettävä tiedot asbestia sisältävien purkumateriaalien laadusta ja määrästä, jos niistä on tehty asbestityön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (798/2015) 7 §:ssä tarkoitettu asbestikartoitus.

Selvitys voi sisältää myös tietoja muista vaarallisia aineita sisältäviä purkumateriaaleista, jos sellaisia tietoja on haitta-ainekartoituksen ja -tutkimusten tai muun tiedon perusteella käytettävissä.

3 § Maa- ja kiviainekset

Jos hankkeessa syntyy rakennuspaikalta pois kuljetettavia maa- ja kiviaineksia, on purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen sisällettävä arvio niiden määrästä tilavuutena tai massoina siten, että erikseen ilmoitetaan pilaantuneet ja pilaantumattomat maa- ja kiviainekset.

Selvitys voi sisältää arvion pilaantumattomien maa- ja kiviainesten tyypeistä.

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä (1089/2024)

4 § Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksen päivittäminen

Rakentamis- ja purkamishankkeen valmistuttua on rakentamishankkeeseen ryhtyvän huolehdittava, että purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys päivitetään rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain (431/2023) 2 §:ssä tarkoitetun rakennustietovarannon sisältämään purkumateriaali- ja rakennusjätetietoaineistoon ensisijaisesti jätelain (646/2011) 121 §:ssä tarkoitetun siirtoasiakirjan sisältämien tietojen perusteella.

Päivitys voi sisältää tietoja myös uudelleenkäyttöön toimitetuista rakennustuotteista ja -osista sekä pilaantumattomista maa- ja kiviaineksista.

Ympäristöministeriön asetus purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä (1089/2024)

5 § Tietojen ilmoittaminen

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksessä on ilmoitettava 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun rakennustietovarantoon vähintään seuraavat tiedot:

- 1) pysyvä rakennustunnus tai vastaava kohdetunniste;
- 2) rakentamishankkeeseen ryhtyvän tunnistetiedot;
- 3) hankkeen tyyppi;
- 4) 1 §:ssä tarkoitetut tiedot purkumateriaaleista;
- 5) 2 §:ssä tarkoitetut tiedot vaarallisia aineita sisältävistä purkumateriaaleista;
- 6) 3 §:ssä tarkoitetut tiedot maa- ja kiviaineksista;
- 7) 4 §:ssä tarkoitetut tiedot pois kuljetetuista rakennus- ja purkujätteistä;
- 8) päiväys; sekä
- 9) selvityksen laatijan nimi.

Rakentamis- ja purkamisluvan hakemisen yhteydessä 1 momentin 4–6 kohdassa tarkoitetut tiedot on ilmoitettava rakennus- tai rakennuspaikkakohtaisesti. Tiedot 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetuista rakennus- ja purkujätteistä on ilmoitettava rakennuspaikkakohtaisesti.

Rapu-tietojärjestelmä

- Tietojärjestelmästä julkaistu ensimmäinen versio vuoden 2025 alussa.
- Ensivaiheessa ilmoittaminen painottuu pakollisten ilmoitettavien tietojen osioihin
- Uudelleenkäytettävät materiaalit lisätään jatkokehitysvaiheessa
- Kirjautuminen suomi.fi-palvelun kautta
- Valtuuttaminen mahdollista joko käyttäjän kaikkiin tietoihin tai yksittäiseen selvitykseen
 - Hankkeeseen ryhtyvä voi valtuuttaa toisen yrityksen tai henkilön laatimaan selvityksen puolestaan rakennuttajan valtuutuksella
 - Viranomaisvalvoja valtuutetaan kunnan toimesta valtuutuksella ”Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksien viranomaisvalvonta”

Kiitos!

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute